

Bahri

Yeryüzündeki yirminci yılını bitirmeme kısa bir zaman kala, bir parkta bir adamla tanıştım. Nasıl tanıştığımı tam hatırlamıyorum ama sanırım falıma bakmak istemişti. Elimi açıp okudu ama falcıların oyunlarına karşı uyanık olduğumdan ona inanmadım. İnanmadığımı söyleyince, *ne söylersem inanacaksın?* dedi.

Falcılardan böyle bir karşılık beklemeyiz değil mi? Bir falcı neye inanıp neye inanmadığınla ilgilenmez.

Bana bildiğin bir şeyler söyle dedim. Yarına bir ödevin var ve bunun yükünü atacağını düşündüğün için buraya geldin dedi. Bu çok genel, hangi ders olduğunu bilsen mesela dedim. Gülümsedi, gözlerini yumdu ve Sayılar, hmm, Nümerik Analiz cevabını verdi. Bunu dediğini adamın yüzünü hatırladığımdan daha net hatırlıyorum. Şaşkınlığımı da. Çünkü ne üzerimde ne de konuştuklarımızda benim böyle bir ders aldığıma dair bir ipucu geçiyordu. Ben onun için bilinmez meşhurdum. Öyle olmalıydım. Sandım.

Bana güldü. *Hayat senin bildiğin gibi değil dedi. Bazı bildik hikayeler anlattı, Yusuf dedi, kuyuya atıldığında isyan etmedi, ancak öyle çıkabildi kuyudan, bizse dünyadaki her günümüzü isyanla geçiriyoruz.* Bu adam falcı değildi, konuşması hocaya benziyordu ama pek öyle bir tipi de yoktu. Sokaktaki herhangi bir insan kadar normal duruyordu. Uzaklaşmak istedim. Uzaktaki bir ağacın üstündeki kuşlara bakarken aklımdan kalkıp kaçmak geçti. Dalmışım ve o yanımdan yok olmuş.

Parktan geçerken gözlerimle onu arardım. Sınavların ertesinde de geldim ama hiçbirinde rastlaşmadık. Yazın başında beni gördü ama konuşmadı, ben de cesaret edemedim. Yazın sonuna doğru, stajın son günlerinde yine gördüm onu. Bu sefer otobüs bekliyordu.

Merhaba. Güldü. Aleyküm selam.

Nasıl devam edeceğimi bilemedim, beni hatırlamış gibi durmuyordu ama devam etti.

Geçtin mi dersinden?

Bir an o günlerin ne kadar uzakta olduğunu düşündüm. O günkü ödev de, o ders de ne kadar anlamsız görünüyordu.

Geçtim.

Hep böyle olur. Yaşlandıkça zamanın hızlanması sınavların azalmasından.

Seninki hızlandı mı?

Yine güldü. Durduk yere gıdıklanmış gibi gülüyordu.

Evet. Dün görmüş gibiyim seni.

Kaç yaşındasın?

Senden büyüğüm, babandan da büyüğüm.

Bu cevapta bir kaçamaklık sezdim ama üstünde durmadım. Yaşını gösteren bir tarafı yoktu.

Ne iş yapıyorsun?

Düzenli bir işim yok. Çöpçülük yaptığım da olur, kitap yazdığım da.

Kitap mı? Nasıl mesela?

Kitap işte, bildiğin, sayfaları olanlardan, çevire çevire okursun.

Ne üstüne yani?

Yine güldü.

Pek ilgi çeken kitaplar değil, sokakları süpürürken daha ilginç hikayeler buluyorum.

Bu daha da garip geldi. İnsanların arasında sokak süpürmeye kitap yazmaktan fazla değer veren kimseyi tanımadığımı farkettim.

İnsanlar kitabın çöpten daha değerli olduğunu düşünür, halbuki çöp daha gerçek- tir ve kitap da neticede dedikodu çöpünden ibarettir.

Bir keresinde üçyüz yıldır bu topraklarda olduğunu söyledi. Hepimiz gibi doğ- muş ama yalnızlığı tercih etmiş, uzun bir yalnızlık devrinden sonra insanların arasına dönmüştü. Ölümü isteyinceye kadar ölmeyeceğini söylemişler. *Kim söylemiş?* diye sordum, belli ki herkesin bir patronu vardı. *Bunun yak- laştığını hissediyorum zaman zaman dedi. İnsanları gördükçe ve geçirdikleri günleri saydıkça neler olduğunu daha iyi anlıyorum.*

İnsanların bilgisine erişmek onu sakinleştirmiş gibi görünüyordu. *İnsanlardan biri misin?* diye sordum, *Kendimi öyle hissettiğim zamanlar oluyor dedi. Yine de hayatın ne içinde ne dışında olduğu zamanlar daha çokmuş.*

Bana neden bunları anlattığını sordum. *Emin olamazsın doğruluğundan ve emin olmadığın şeyi başkalarına da anlatmazsın. Deli diyeceklerinden korkarsın evvela dedi. En fazla bir hikaye anlatıyormuş gibi yapar ve anlatırsın ama onun da arkasında duramazsın. Güvenilir bir sırdaşsın o yüzden, istesen de inandıra- mazsın insanları.*

Benim de onun gibi olup olmayacağını sormak aklıma geldi ama sormadım. Bunun mümkün olmadığını az önce cahilliğimden bahsederken ima etmiş gibi geldi. Düşüncelerimi okumuş gibi devam etti.

Bana sadece benim gibiler inanır, onların da inanmaya ihtiyacı yoktur. Zaten bilirler. Eğer inandırmamız gerekseydi çok zorlanırdık. Bizden bunun beklenmiyor olması işi çok kolaylaştırıyor.

Peygamberlerin, mesela, kendilerine inandırmak gibi bir vazifesi olduğunu, onların dışındakilerin bununla pek ilgilenmediğini anlattı. Dünyanın nasıl çalıştığını bilmediğini ama insanlar hakkında çok şey bildiğini söyledi. İnsanlardan bu kadar uzak yaşadığı halde onları nasıl tanıdığını sordum. *Zihinlerin renklerini görüyorum, bunları okumak zaman içinde kolaylaşıyor, renkler insanların hallerini, zekalarını, kalplerindeki, ellerindeki, oralarındaki kırı gösteriyor.*

Dedem bazı insanları hayvana benzetirdi dedim. Güldü. Renklerin bazıları benzer, renkleri görmeyen ama bu benzerlikleri görenler insanların kimisini hayvanlara benzetir. Atlar, domuzlar, fareler dolaşır bazıları için. Gördükleri gerçekten bu hayvanlar değildir, karşıdakinin insan olduğunu bilir ama renklerini benzediği için hayvan görüyormuş gibi olurlar. Nelerden bahsediyorduk, nelerden. Bir masalın içine düşmüş, çıkmaya çalıştıkça yutulan bir insana benziyordum. Rahatım bozuluyor ve aklım karışıyordu. Hayatın bildiğim taraflarına hiç dokunmuyorduk. Onunla konuştuğum gibi kimseyle konuşmuyordum. İnsanlarla konuştuğumu da onunla.

Dindarlara saygılıydı ama öyle birine benzemiyordu. Bir keresinde Cuma namazından önce buluştuk ve onun namaza gideceğini düşünüp kalktım ama o beni tekrar oturtup bitmeyen hikayelerinden birini anlatmaya koyuldu. O günkü hikayesinde bir imamdan bahsetmişti, o sıralar imamların maaşları çok tartışılıyordu ve onu çok politik görmüştüm: *Ya aldığı maaş haramdır ve bu sebeple arkasında namaz kılınmaz, ya aldığı maaş helaldir ve namazını parayla satmış olduğu için arkasında namaz kılınmaz* demişti. Hatırladıkça gülüyorum, bu çeşit ikircikli laflarını severdim. Bir keresinde yerde yatan birini gördüğünde umursamazlıkla *ya ölüdür hareket etmiyordur, ya da hareket edemeyecek kadar cansızdır ve ölse de farketmez* demişti. Başkasından duysam sinirden tıkanacağım bir sözü, ondan duyunca gülüyordum. Sözlerinden bazısını günler boyunca düşündüğüm, düşündükçe yeni taraflarını keşfettiğim oldu. Onunla beraberken en çok susmayı öğrendim.

Dünyasında iyiler ve kötüler yoktu. Herkesin bir vazifesi vardı ve iyilik yapan da, kötülük yapan da vazifesini yapıyordu. Bir gün küçük bir çocuğun elindeki çikolatasını isteyen iri bir çocuk gördük. Küçük oğlan çikolatasına sınıksı sarılmıştı, aralarına girip küçüğü korumak istedim. O ise *Hikayenin öncesini biliyor musun?* dedi. Duraksadım ama hikaye önümdeydi işte, iri oğlan küçüğün elinden zorla bir şeyler almaya çalışıyordu. Duraksadığımı görünce *Hadi gidip öğrenelim* dedi. Çocukların yanına yaklaşıncı ikisi birden bize küfretmeye başladı. Güldü. *Düşman değiller* dedi, *biz onlar için daha büyük düşmanız,*

küçük de sıranın kendisine geleceğini biliyor. Sonra bana insanların hep böyle olduklarını, adaletsizlikten şikayet etseler bile bir şeyi değiştirmek istemeyişlerinde bu iki çocuk gibi davrandıklarını anlattı. Tuhaflığını herhangi bir kıyafet veya takı gibi değil, teni gibi doğal taşıyordu. İstemedi/çabası tuhaf. Anlattığı masallara inanmak istiyordum ve anlattığı sıra inanıyordum da. Sonradan içimi kaplayan şüphe onu tekrar görünceye kadar bütün bu inancı siliyordu.

İki ay, dört ay hiç görmediğim olurdu. *Hiç* derken, aklıma bile gelmezdi bazen. Bu uzaklaşmaların birinde onun gerçekten varolduğundan şüpheye düştüm. Senaristlerin pek sevdiği şekilde kendime bir arkadaş mı yaratmıştım? Hayal gücüm kendisini ciddiye almadığımı görünce bana onu mu göndermişti? Kimsenin ondan haberi yoktu, anlatsam da ne anlatacağımı bilmiyordum. Babama söylesem nerele olduğunu sorardı, anneme söylesem nerede oturduğunu. *Buralı* mı demeliyim, *Adam padişahları hatırlıyor* mu demeliyim mesela. Kısa yoldan tımarhane tayini.

Sonra bunun üzerinde durmamaya karar verdim. Belki gerçekten kendim yaratmıştım ama kendimden beklemediğim kadar güzel konuşuyordu bu adam. Eğer gerçekten benim içimde yaşayan biriye, ya aslında sadece hayal görüyor ve kendi kendime çay içtiğim sırada onunla ilgili gördüğüm hayalleri gerçek sanıyorsam?

Bunu sordum. Yine gıdıklanmış gibi güldü. *Evet, beni kafanda yaratıyorsun dedi, diğer her şey gibi.* Nasıl, *Diğer her şey gibi?* Sınıfta bu işlere kafayı takmış bir kız vardı, onun gibi konuşmaya başladı bir anda, tebessümündeki istihzayı anlıyordum ama benimle mi, yoksa kendi söyledikleriyle mi istihza ediyordu kavrayamıyordum. *Her şey kafanda, ben de, şu masa da, şu gökte gördüğün bulutlar da, kafanın içinde olmayan bir şey söyle.* Sustum ve bu soruyu tekrar sormadım, söylediklerinden çok yüzünün ifadesi geliyordu aklıma.

Sanırım üç yıl sürdü onunla bu gel gitli görüşmelerim. Geldiği gibi, ne bir haber ne bir işaret bırakarak çekip gitti. Son görüşmemizde ondan kurtulmak istediğimi düşünmüştüm. O sıra aşık olduğum biri vardı, dünyam onun etrafında dönüyordu ve hayatımda bana bunun gerçek olmadığını söyleyecek kimseye tahammülüm yoktu. Onun varlığını duygularıma bir tehdit gibi görmüştüm ve ondan sıkıldığımı hissettim. Belli etmemeye çalışmıştım ama herhalde anlamış olmalıydı. Bana son söylediklerinin kadınlar hakkında olduğunu hatırlıyorum ama ne söylediğini unuttum. Söylediklerini unutmak her zaman işime geldi.